

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Postboks 3089, 3707 Skien

Tlf: 97147245 E-post: Telemark@fnf-nett.no

Tokke kommune

Storvegen 60

3880 DALEN

15.12.2016

Henvendelse til Tokke kommune angående kunstinstallasjon Soria Moria Dalen

---

Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark, FNF Telemark, er et nettverk for 10 av de største natur- og friluftslivsorganisasjoner i fylket. FNF Telemark arbeider for å sette friluftslivet og dets behov på dagsorden og øke bevisstheten om helse og livskvalitet samt viktigheten av å ta vare på naturen og miljøet rundt oss. FNF Telemark arbeider også for å sikre arealer for et aktivt friluftsliv.

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) i Telemark har blitt kjent med at Tokke kommune skal behandle en dispensasjonssak knyttet til bygging av en kunstinstallasjon på Tangane i Dalen, og har i den forbindelse sett på saken for å komme med en henvendelse:

INNSPILL FRA FNF TELEMARK

1) FNF kan ikke se at medvirkningsgraden i saksprosessen har vært tilstrekkelig

Våre medlemsorganisasjoner gjenspeiler et stort og variert interessefelt for natur- og friluftslivsverdier. Vi kan se at Tokke JFF tidlig har blitt inkludert i saksprosessen, men vi savner at andre aktører har fått medvirke i saksbehandlingen. Influensområdet for tiltaket er verdsatt som et nasjonalt og regionalt viktig naturområde, og vi anser det derfor som viktig at fylkesledd hos berørte natur- og

friluftslivsorganisasjoner blir kontaktet for å medvirke og påvirke i saken. Dette gjelder særlig følgende

FNF Telemark er et samarbeidsforum som består av følgende natur- og friluftslivsorganisasjoner: Telemark Turistforening, Norges jeger- og fiskerforbund avd. Telemark, 4H Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Telemark Botaniske Forening, Norsk ornitologiske forening avd. Telemark, Telemark orienteringskrets, Porsgrunn og Omegn Turistforening, Grenland Krets og Rovfuglgruppa i Telemark.

organisasjoner i vårt forum: NJFF Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Norsk Ornitologisk Forening, avd. Telemark og Telemark Botaniske Forening. For enkelthetens skyld vil jeg anbefale at FNF kontaktes i alle saker hvor kommunale natur- og friluftsverdier berøres, slik at vi kan videresende saker til våre berørte organisasjoner i tidlig fase av saksbehandlingen.

2) Manglende registrering av terrestrisk biologisk mangfold

Vi ser at det har blitt gjennomført nye ferskvannsundersøkelser, og dette er bra. Vi savner derimot en grundigere kartlegging av det terrestriske biologiske mangfoldet i influensområdet, som kartlegger blant annet fugleliv og vegetasjon. Fra tidligere undersøkelser av vegetasjon i området kan vi lese fra Fylkesmannen i Telemark at:

*«På strandeng som går over i fukteng mot strandbredden i friområdet ved bredden av Bandak rett øst for Dalen hotell finnes Telemarks eneste kjente lokalitet av klokkesøte (*Gentiana pneumonanthe*) som i DN-rapport 1994-2 er foreslått som varig vernet. I det samme området vokser en annen sjeldenhetsart; hartmannsstarr (*Carex hartmanii*) som bare er funnet på 4 intakte lokaliteter i Telemark. Der denne arten vokser er det myret og delvis bevokst med vierkratt, *Salix sp.*)»* Hentet fra:

<http://elvedelta.miljodirektoratet.no/delta-30.htm>

Dette viser at deltaområdet innehar sjeldne naturverdier som bør undersøkes nærmere og bevares. Vi er klar over at tiltakets størrelse gjør at det ikke er krav om en konsekvensutredning eller en offentlig høring, men vi anser det som bekymringsverdig at et innenlands relativt uberørt deltaområde i et ellers sterkt påvirket vassdrag kan stå i fare for å bli bygd ned. Særlig i en tid hvor det jobbes for å øke kvaliteten i vannforekomstene- og økosystemene knyttet til disse som har en fortid med sterk negativ påvirkning fra tidligere kraftutbygging. Siden vi anser kunnskapsgrunnlaget for utilstrekkelig, mener vi med bakgrunn i mottatt dokumentasjon at naturmangfoldloven §8, 9, og 10 ikke er tilstrekkelig hensyntatt.

3) Dispensasjon skaper presedens

Vi er bekymret for at en godkjenning av en dispensasjonssøknad vil føre til at tiltaket åpner opp for en bit- for bit nedbygging av strandsonen til Bandak, som til nå er relativt uberørt.

OPPSUMMERING

Vår oppsummering er at saksbehandlingen har vært mangelfull og uten reell medvirkningsmulighet for viktige lokale og regionale interesser. Vi ser at prosjektet berører flere naturkvaliteter enn de som befinner seg under vannoverflaten, og at tiltakets påvirkning på disse ikke er godt nok dokumentert

FNF Telemark er et samarbeidsforum som består av følgende natur- og frilftsorganisasjoner: Telemark Turistforening, Norges jeger- og fiskerforbund avd. Telemark, 4H Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Telemark Botaniske Forening, Norsk ornitologiske forening avd. Telemark, Telemark orienteringskrets, Porsgrunn og Omegn Turistforening, Grenland Krets og Rovfuglgruppa i Telemark.

eller belyst ved å blant annet inkludere regionale interessenter i et område med regionale og nasjonale naturverdier. Vi anbefaler at saken utsettes, og at man vurderer alternativer til plassering av tiltak.

Vi anser prosjektet i seg selv som et positivt tiltak for å øke attraksjonen til Telemarkskanalen, men også et godt initiativ til mer friluftsliv og allmennbruk av Bandak. Tiltaket kan gi økt bruk av naturen som læringsarena, og vi anser det som et lokalt tiltak som blir positivt for folkehelse og en godt satsning på nærmiljø. Bruk er gjerne områdets beste vern, så lenge det er i tråd med naturkvalitetene som er i området.

Avslutningsvis ønsker vi Tokke kommune lykke til med den videre saksprosessen og minner gjerne på at FNF Telemark er en høringspart i aktuelle saker som berører våre medlemmer, fortrinnsvis arealsaker og kommunale strategi- og handlingsplaner.

På vegne av Forum for Natur og Friluftsliv i Telemark

Mariken Kjøhl-Røsand

Fylkeskoordinator

FNF Telemark

Kopi:

Fylkesmannen i Telemark v/Hans Bakke

Samarbeidsrådet for Biologisk Mangfold (SABIMA) v/ vannkoordinator Hans Støvern

FNF Telemark er et samarbeidsforum som består av følgende natur- og friluftsansjoner: Telemark Turistforening, Norges jeger- og fiskerforbund avd. Telemark, 4H Telemark, Naturvernforbundet i Telemark, Telemark Botaniske Forening, Norsk ornitologiske forening avd. Telemark, Telemark orienteringskrets, Porsgrunn og Omegn Turistforening, Grenland Krets og Rovfuglgruppa i Telemark.